

Pasariča. Na občnem zboru je pristopilo 5 novih članov. Stari odbor s predsednikom g. Sekarnarjem Juršetom je bil soglasno zopet zvoljen. Zborovalci so se priključili protestu občin proti nameravani ukinitvi oddelka fin. kontrole v Podčetrniku. Pripravljajo se ustanovitve vinarске zadruge in nove ljudske hranilnice in posojilnice. Zborovalci so se tudi zavzeli za to, da se uravna reforma tudi na graščini grofa Attensa dosledno izvede. Izrekli so tudi protest proti temu, da okrajni zastop porablja davčni denar celega okraja samo za en del okraja in popolnoma zanemarija vzhodni njegov del. — V Rečici ob Savinji je občni zbor v nedeljo 21. t. m., istotako v Sv. Juriju ob Pessnici, v Celju v torek 23. t. m. — V Novišliti pri Gor. Gradu se pripravljajo ustanovitev organizacije.

— Kongres najemnikov. Na pobudo in predlog mariborskega društva najemnikov, kateremu so se priključile skoro vse organizacije v državi, se vrši danes dne 21. t. m. v mestni posvetovalnici v Zagrebu velik kongres najemnikov cele države. Dnevni red obsega osam važnih točk. Po dovršenem kongresu odputuje določena deputacija v ponedeljek dne 22. t. m. v Beograd v svrhu intervencije na merodajnih mestih v prilogi izboljšanja položaja najemnikov.

— Vlomilec v ptujsko sodno blagajno na sledu. Izvemo, da preiskava v zalevi vloga v sodno blagajno v Ptujju zelo lepo napreduje. Gre za veliko vlomilsko bando, ki je izvršila kakih 15—20 vlovov v Sloveniji in na Hrvaškem. Upati je, da bo tekom dobrega tedna preiskava uspešno končana.

— Silen potres je 18. t. m. na dodekaneškem otoku Castelloco porušil sedem hiš in tudi sicer napravil mnogo škode. Je tudi nekaj človeških žrtev.

— Senzacionarna aretacija na Dunaju je bila izvršena 18. t. m. ko so aretirali 67-letnega bankirja Emila Poppera, ki je skozi 40 let delal na borzi in bil znan kot soliden trgovec. Baje je poveril velike svote svojim komitentov.

— Zakaj je bilo suspendirano delo ljubljanske delavske zbornice? Zagrebški »Jutarnji list« ve poročati, da je bilo delovanje ljubljanske Delavske zbornice suspendirano radi predloga na prvi seji, da bi se odposlala posebna deputacija v Rusijo, ki naj na licu mesta presuđura tamošnje delavske razmere. — Vlada smatra, da se skriva za tem komunistična agitacija.

— Gojenci podoficiarske šole v Zagrebu. IV. pešadijska podoficiarska šola v Zagrebu bo 10. maja t. l. sprejemala gojence. Kandidati morajo odposlati lastnoručno pisane prošnje (kolekovanje) komandantu vojnega okruga. Priložiti je treba potrebna spričevala. Podrobnosti o sprejemnih pogojih so razglašene na občinskih deskah.

— Ruše. Podravska podružnica Slov. plan. društva vabi svoje člane na 25. občni zbor, ki se skljuje v soboto 27. marca ob 15. (3.) uri v gostilni g. N. Črnko (Novak) v Rušah po sledednem dnevnem redu: 1. proslava petindvajsetletnice društva; 2. poročilo odborovo o delovanju 1. 1925; 3. slučajnosti. — Odbor.

— Ljudska knjižnica v Narodnem domu izposiđuje knjige vsakomur ob večdopoldne. Na razpolago je okrog 10.000 knjig, zlasti je krasna izbira modernih svetovnih romanov evropske literature.

— Hiše na Isteriji. Dne 1. maja t. l. se bo vršilo zrebanje dobitkov »Prvega zagrebškega delavskega društva«. Sređka, ki stane le 50 Din, daje lastniku možnost, da zadene katerega izmed prvih treh dobitkov (enodružinske hiše). Kdor jih želi naj jih naroči pri gosp. Josipu F. Opavcu, Zagreb, Nadbiskupski trg 11. I., ali pa jih kupi v trgovini gospe Justine Maček, Aleksandrova cesta 9.

Sokolstvo

o Bratje in sestre! Sedaj, ko se pripravate, da pohitite v zlato Prago na vsesokoljski zlet, pazite pri nakupu slavnostnih krojev! V Zagrebu se je ustanovila neka židovska tvrdka »Mehanička radionica odijela« d. d., z namenom, da izkoristi konjunkturo praškega zleta. Tvrdka je tudi že odposlala nekaterim društvom svojega potnika, ki navaja lažnjive izjave, da je pooblaščen prodajati sokolske kroje in druge potrebščine, od Jugoslov. sokol. saveza. — Zagrebški židje, ki so prej vse drugo, kakor pa naklonjeni Jugoslovanskemu Sokolstvu, pa gotovo ne zaslužijo, da bi ravno Jugoslov. Sokoli morali polniti njihove žepce. Starešinstvo mariborske sokol. župe opozarja vse brate in sestre, da je edini od Saveza pooblaščen dobavitelj slavnostnih krojev in drugih sokolskih potrebščin br. Branko Paičič v Zagrebu, Gunduličeva ul. 23. — Starešinstvo MSZ.

Justifikacija morilcev Žlahtiča in Čiča

Maribor, 20. marca.

Danes zjutraj je bila izvršena smrtna kazen nad Ivanom Žlahtičem, mizarjem in Francem Čičem, mizarjskim pomočnikom.

Imenovana sta dne 11. decembra 1924 po noči po medsebojnem dogovoru v Mariboru na Betnavski ulici v bližini Copettijeve barake zavrtno umorila čovljarja Vincencija Mikl iz Studencev in potem pa še v Studencih pri Mariboru na domu njegovo ženo Terezijo in hčerko Hermino Mikl v namenu si prilaistiti njih premakljive stvari, kakor denar i. t. d.

Vse tri osebe so bile umorjene z udarci s kladivom na glavo. Po izvršenem umoru Vincencija Mikla, pri katerem nista našla ničesar, sta Žlahtič in Čič njegovo truplo zavlekla k v bližnji gorinavedene barake se nahajajočemu gnolišču, je vanje zakopala, potem se pa podala nazaj na dom Vincencija Mikla v Studence, kjer sta umorila najprvo ženo Terezijo in na to še v postelji spečo hčerko Hermino Mikl.

Na to sta oropala denar, obleko, žepne ure, katere je imel Mikl v zastavi od različnih strank, ter se podala na Žlahtičev dom na Breg pri Ptujju, kjer je bil Žlahtič že 13. decembra 1924 aretiran. Dočim je Čič pobegnil v Italijo. Bil je pa od italijanskih varnostnih oblasti iztiran v Nemško-Avstrijo, kjer so ga orožniki prijeli in dne 11. marca 1925 izročili obmejni policiji na Jesenicah, odkoder je bil priveden v zapore okrožnega sodišča v Mariboru.

Na podlagi enoglasnega izreka porotnikov sta bila Ivan Žlahtič in Franjo Čič spoznana hudodelstva zavrtnega roparskega umora po §§ 134 in 135 št. 1 in 3 k. z.; Ivan Žlahtič pa tudi še hudodelstev obrekovanja po § 209 k. z. in udeležnosti pri tatvini po §§ 185 in 186a k. z. in prestopka po členu 2 zakona o posesti in nošenju orožja in obsojena v smrt na večletih in sicer na ta način, da bo Čič Franjo obesen kot prvi in Ivan Žlahtič pa kot drugi.

Zoper to sodbo od obtožencev vloženi ničnostni pritožbi ste bili z razsodbo stola sedmorice v Zagrebu zavrnjeni. V odgovor na prošnjo za pomilostitev pa je došlo obvestilo, da je Njegov Vel. kralj odklonil pomilostitev in se je imela tedaj izvršiti smrtna kazen.

Pred obešenjem.

Ko sta bila Žlahtič in Čič obeščena o izvršitvi smrtne kazni, je Žlahtiča močno potulo. Pater Pavel ga je spovedal, a objajala ni želel, kar pa je danes zjutraj objazoval. Svojega zagovornika je prosil, da naj preskrbi čaj, češ da ne bo mogel hoditi. Toda tudi čaj mu ni pomagal. K sebi ni pustil nikogar in niti žene ni želel.

France Čič je zadnje ure preživel drugače Pater Pavel ga je dobro pripravil

na smrt in je bil Čič ves čas trdno prepričan, da bo prišel takoj, ko umrje, v nebesa. Spal je vso noč in bil ob 5. uri zjutraj obhajan. Pil je čaj in kadil. Bil je popolnoma miren in je celo napisal soprogi svojega zagovornika listič. Prisrčno se ji zahvaljuje za sočutje in ji obljublja, da bo molil za njo. Isto je obljubil tudi svojemu zagovorniku. Ko je zagovorniku potožil, da bo po smrti popolnoma zapuščen (bil je namreč nezakonski sin nekoga mornarja in natakarice v Pulju, mati mu je že davno umrla, očeta pa sploh ni poznal) in mu je ta obljubil, da mu bo na dan vseh svetnikov prižgal svečo, je bil ves vradodšen in se mu je prisrčno zahvaljeval. Ob slovesu pa mu je poljubil roko. Ko se je poslovil od Žlahtiča, sta se poljubila na usta. Nato so ju ločili in čakala sta smrti — Žlahtič v strahu, a Čič popolnoma mirno.

Za izvršitev kazni je vladalo velikansko zanimanje. Ze pred šesto uro so pričeli prihajati ljudje pred sodišče, da bi prisostvovali obešenju. Deželani so že prav zgodaj prihajali z vozmi in oblegali vrata ječnišnice. Prav številni so bili oni brez vstopnice, ki jih je pa policija zavračala. Gneča na ulici je bila velikanska in le s težavo si se mogel preriti na že napolnjeno dvorišče. Ljudje so govorili le polglasno, a krvnik in njegov pomočnik sta se mirno sprehajala pred za obešenje pripravljeno drogoma.

Izvršitev kazni.

Ob šesti uri 37' so pripeljali 4 orožniki iz celice Čiča. Hodil je mirno in vso pot molil. Molil je tudi, ko je že stal pod drogom in ko mu je krvnik polagal vrv okrog vratu. Pater Pavel mu je ponudil križ, ki ga je Čič takoj poljubil. Nato mu je krvnik spodmaknil postavek in smrt je nastopila po treh minutah. Krvnikov pomočnik mu je zagrnil zaslepljen obraz in mu razvezal roki, nakar je vse telo pogrnil z belim prtom.

Ko je sodni zdravnik g. dr. Zorjan ugotovil, da je že nastopila smrt, sta dva stražnika prinesla ob asistenci orožnikov Žlahtiča. Že večer, ko mu je bilo sporočeno, da to danes justificiran, se mu živel odpovedali in neposredno pred izvršitvijo kazni se je sesedel, tako da so ga pazniki morali nositi. Krvnika sta ga dvignila k vešalon. Žlahtič ni niti pogledal ljudi. V strahu pred smrtjo je popolnoma otopen in ni ničesar izpregovoril. Smrt je nastopila v 4 in pol minutah.

Justifikaciji so prisostvovali: g. višji deželni sodni svetnik Josip Sterger, g. višji sodni svetnik Lenart in okrajni sodnik g. Kramer ter nad 500 ljudi, sodnik g. Kramer, državni pravdnik dr. Ivan Jančič in zapisnikar dr. Čampa ter nad 500 ljudi.

GRAJSKI KINO

PONDELJEK

Mariborske vesti

Maribor, 20. marca.

Otvoritev razstave akademskega slikarja Ante Trstenjaka

Včeraj ob 11 uri dopoldan je bila otvorjena razstava znanega slovenskega umetnika g. Ante Trstenjaka. Otvoritvi je prisostvovalo zadovoljivo število za slikarsko umetnost se zanimajočih meščanov, a predsednik Ljudske univerze g. ing. Kukulovec je imel prisrčen otvoritveni nagovor.

S skromnimi sredstvi prirejena razstava nudi obiskovalcu velik umetniški užitek. Izbrana dela mladega umetnika iz vseh dežela srednje Evrope izražajo globoko umetniško silo, ki se posebno odraža v pestrih slikah vroče Italije in oboževanega Pariza.

Dobro obiskana razstava vzbuja veliko zanimanje in ima že beležiti precejšen uspeh. Najboljša dela, kakih 10 do 12 slik, so bila že prvi dan prodana, a za ostala dela je mnogo interesentov.

Gospodu Trstenjaku čestitamo k uspehu, občinstvo pa opozarjamo, da ne zamudi izredne prilike, ampak da si ogle razstavo pravočasno.

Obrtniški praznik

Slavnostno zborovanje obrtnih zadrug. Prvič so letos naši obrtniki slavili svoj praznik — praznik dela in uspe-

harskem. Iči so se za obrtniški rezervni čas od 365 dni v letu. Naglasil je, da preživlja obrtnišvo težko in nastalne čase. Vse se giblje iz ekstremov v ekstrem in posledice so zelo kvarne. V zadnjem letu so za obrtnišvo nastopile nekatere važne izpremembe: nov stanovanjski zakon, ki pomeni prehod k svobodnemu režimu v stanovanjskih vprašanjih; nova carinska tarifa, koje kompromis ne zadovoljuje naših obrtnikov; reforma železniških tarifov, ki je odpravila 7 ločenih sistemov in jih združila v tarifno enoto. Zakon o obrtni banki i. t. d. Čas je torej tak, da zahteva popolno pozornost obrtnega stanu, samozavesti in odločnosti. Konstatiral je, da ubija našega obrtnika zunanja konkurenca in konkurenca nelegitimnih sušmarjev. — Zunanji konkurenti so tehnično bolj popolni, izobraženi; surovine dobivajo iz prve roke in imajo cenejši kredit. Nato je obširno govoril o gospodarskih odnošjih z našimi sosedi in o nekaterih uredbah, ki znatno škodujejo razvoju domačega obrtništva.

Po globoko zasnovanem predavanju g. Mohoriča je prečital g. Stejnko referat g. Zadravca.

G. Weigl je razložil pomen gradbe »Trgovskega in obrtnega doma«. Gosp. Bureš je govoril o pomenu razstave vajejskih del. Prečitana resolucija skupna za vsa obrtna društva, z dodatkom o strogem nastopanju proti sušmarjem je bila enoglasno sprejeta. Nj. Veličanstvo je bila odposlana udanostna brožavka. Po izbrnem programu je predsednik zaključil zborovanje.

Zvečer se je vršil družabni sestanek vsega obrtništva in koncert »Drave«, katerega se je udeležil veliki župan g. dr. Pirkmajer, srežki pravkar dr. Ipačec, dr. Poljanec, dr. Valjavec in drugi. Ob 8. uri je predaval načelnik Splošne zveze v telovadnici o dolžnosti vajence, katero je jako dobro uspelo.

Tako so naši obrtniki proslavili prav dostojno praznik svojega dela.

Smrtna kosa. Včeraj dne 19. t. m. je preminul g. Ferdo Aspek, livar tvrdke »Zvonoglas«. Pogreb bo v nedeljo dne 21. t. m. ob 5. uri pop. na pokopališču v Pohorlju.

Izredna seja mestnega občinskega sveta mariborskega se vrši v sredo, dne 24. marca 1926, ob 17. uri v mestni posvetovalnici. Dnevni red: 1. Stanovanjska sekcija. 2. Predlog za prevzete borze dela. 3. Adaptacija velike kazinske dvorane. 4. Olepševalno društvo — mestna občina, razmerje in delovanje. 5. Vprašanje novega rotovža.

Danes vsi na družabni večer, ki ga priredi Gospodarsko in politično društvo za I. in IV. okraj ob 20. uri v restavracijskih prostorih Narodnega doma. Družabni večeri, ki jih bo društvo prirejalo redno vsak mesec, naj služijo predvsem stiku med članstvom in odborom, da se tako nudi članstvu prilika, izraziti k aktualnim dnevnim vprašanjem svoje mnenje in dati odboru svoje direktive. Zato je želeli, da se članstvo teh večerov polnoštevilno udeležuje.

RDEČA LILJA

Čim ožji bo stik med članstvom in odborom, tem uspešneje bo delovanje društva. Vabljeni so pa tudi vsi na predno misleči Mariborčani, ne glede nato, ali so že člani društva ali ne.

Na Topličev odhodnici se proizvajalo sledeče skladbe: 1. Smetana Fr. Ouvertura iz opere »Hubička«; 2. Dvořak: a—b) Struna uglašena, b) Kupim ja si konja vranca, poje g. Živko; 3. Oelschlägl: Trio - gosti - cello - harfe; 4. Mesedaire: Serenada (gosti, harfe); 5. Čajkovski: Fantazija iz opere Eugen Onegin; 6. Verdi: Largo (cello solo - harfa); 7. Parma: Poslednja noč — Pavče: Paldale so cvetne sanje, poje g. Živko; 8. Oberthur: Na bregu morja (harfa); 9. Mozart: Arfa iz čarobne piščalke; 10. Verdi: Arfa iz opere Aida; 11. Parma: Intermezzo iz opere Xsenifa; 12. Vilhar: Hrvatski ples; 13. Kaut: Intermezzo - Trio (harfa); 14. Mohrajuak: Plesme s Kosova.

Jožefovanje. Mariborčani na Jožefovo niso ubogali »Slovenčevca« mariborskega dopisnika, ki jim je priporočal, naj namesto da bi šli k Sv. Jožetu na tingel-tangel, vzemo v roke brošuro: Delu slava — delu čast! Lep solnčni dopoldan je morda izvalil skoro vse Maribor in ljudstva se je kar trlo na Jožefovanje, tako da je ponekod bila celo življenju neverna gneča. Da so pri tem tudi razni tingel-tangli, vrtinjakli, mečiarji, žličarji in prodajalci raznih drugih stvari prišli precej na svoj račun, je nedvomno. Jožefovanje se je razvilo vkljub pomanjkanju denarja.

Zborovanje članov Bolniške blagajne samostojnih trgovcev v Mariboru se vrši v sredo dne 24. t. m. ob 20. uri.

Nerazdružna sta Jelen in Schicht,

znaka edino pravega Schichtovega vina. Jedro in jamstvo čistosti in izbornosti. Varuha perila in rok. Sovražnika trude in muke. Ne verujte nikomur, da je drugo milo, prav tako dobro! Ostanite pri tem, ker se je skoraj 77 let izkazalo za najboljšo.

Specijalist za ženske bolezni dr. Benjamin Ipavec

je odpotoval in ordinira zopet dne 6. aprila

salonu hotela »Kosovo«. Trgovski gremij vabi na to zborovanje tudi one trgovce, ki h bolniški blagajni še niso pristopili, vendar se pa za nje uspeh in poslovanje zanimajo.

m Velika razstava domačih zajcev, prirejena od I. zajceregjskega društva za Slovenijo v Mariboru, katere otvoritev se je vršila dne 19. t. m. ob 10. uri, je zelo dobro obiskana ter je splošno zanimanje za to razstavo zelo povoljno.

m Težak karambol dveh plemenitaskih avtomobilov. Na Jožefovo popoldne je privozil iz Tattenbachove proti Wildenrainerjevi ulici grof Herberstein s svojim Fiatom. Na vogalu Sodne in Wildenrainerjeve ulice je zadel vanj svetlo barona Adamiča iz Čakovca, ki je privozil po Sodni ulici. Zadel je s tako silo v zadnja kolesa, da jih je odtrgal.

m Svetovni goljuf v trafikah. Nedavno smo poročali o goljufijah, ki jih je izvršil doslej še neznan goljuf v nekaterih mariborskih trafikah, ko je naročil koleke in potem z njimi izginil. Oporozjeni smo bili danes na poročilo v hrvatskih »Lidovih Novinah« o popolnoma enakih goljufijah, izvršenih dne 8. febr. t. l. v nekaterih trafikah v Brnu.

m Redni občni zbor članov Trgovskega gremija za mesto Maribor bo v soboto 27. marca ob 19. uri v Gambirnovi dvorani.

m Moška podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Mariboru. V sredo 24. marca se bo vršil letošnji redni občni zbor, in sicer v restavraciji Nar. doma. Začetek ob pol 20. uri. Dnevni red običajen. Prosimo številne in točne udeležbe. Odbor.

m Šele od danes sobote naprej v Klub-Baru popolnoma novi spored.

m Kavarna Europa. Od danes naprej koncertira domači umetniški Trio Bernkopf-Gröger dnevno od 20.30—2.30. Nič pobiranja.

m Na zavodu »Vesna« v Mariboru se začne 22. t. m. nov tečaj za usnjerez, modisto-varje in krojno risanje.

GRAJSKI KINO

Narodno gledališče

REPERTOAR

Sobota, 20. marca ob 20. uri »Beneški trgovci«. Ab. A.

Nedelja, 21. marca ob 20. uri »Grofica Marica«. (Kuponi).

Torek, 23. marca ob 20. uri »Beneški trgovci« ab. D. (Kuponi).

Hudožestveniki v Mariboru. V najkrajšem času nas posetijo zopet Hudožestveniki, ki so želi pravkar v Nemčiji, zlasti v Monakovem, največje uspehe. Dali bodo Ostrovskega »Siromaštvo ni greh«, Tolstega »Živega mrtveca« in še eno od že v Mariboru igranih stvari (Stepančičkovo ali Zenitev).

Sport

SK Ptuj: TSK Merkur 4:2 (0:2)

Včeraj popoldan se je na igrišču SK Rapida vršila prvenstvena tekma med SK Ptujem in TSK Merkurjem. Obe moštvi sta igrali grdo igro brez smiselne kombinacije in nista v nobenem pogledu zadovoljili. V začetku prve polovice je bil »Merkur« sicer nekoliko v premoči, ko pa je v sled bleisure desne zveze moral igrati vso tekmo za desetimi možmi, je bil »Ptuj« popolnoma enakovreden; vendar je v prvi polovici dosegel dva gola.

V drugi polovici je »Merkur« popolnoma odpovedal in tudi center tokrat ni pokazal ničesar. »Ptuj« je kmalu ob pričetku drugega polčasa dosegel dve enajstetrovki. Prizadeval si je mnogo in imel tudi uspeh, dosegel je tretji gol, četrti pa je bil narejen iz očitnega »of sidea«, kar pa je sodnik prezrl. Gospod Frankl sicer ni bil pristranski, vendar je bil na igri preveč desinteziran.

GRAJSKI KINO

ISSK Maribor rezerva: SK Svoboda rezerva 1:2 (1:2).

Včerajšnja prvenstvena tekma med imenovanimi moštvi je nudila dosti lepo igro kot tekma »Ptuj-Merkur«. Svoboda je nastopila z osmimi možmi prvega moštva in je zmagala s težavo. Rezerva »Maribora« je predvedla jako lepo igro in ves čas napadala in ogrožala nasprotnikova vrata, vendar pa ni mogla izenačiti.

ISSK Maribor, nogometni odsek. V nedeljo, dne 21. t. m. nastopi I. moštvo v prvenstveni tekmi proti SK Ptuj ob 15.30 uri v sledeči postavi: Geuer, Vauda, Wagner; Bergant, Stauber, Mha; Škrabar, Vodeb, Škrabar, Hrečkah II, Simončič; rezerve Korošec, Lasnička II. — Tajnik.

ISSK Maribor: SK Celje 4:2 (1:2). Včeraj je gostovalo v Celju prvo moštvo Maribora in po lepi igri zasluženo zmagalo. Prvi polčas je bila igra odprta, v drugem pa je Maribor s premišljenimi napadi neprestano ogrožal gol domačinov. Celjani igrajo izrazit hich, and rush sistem, najboljši ljudi imajo v levsem branilu, levem križu, srednjem napadalu in srednjem halfu, Mariborčani so predvedli zelo lepo igro kratkih pasov; prvi polčas je sicer manjkalo končnega strela na gol, po pavi pa se je začelo pravo bombardiranje in je moral celjski vratar kapitulirati pred levo zvezo Maribora, ki je dosegla še tri gole za svoje barve. Sodnik g. Ochs korekten, občinstva (največ zastojkarjev) veliko.

Kino

»APOLO KINO«

predavajo od 20. do vključno 22. t. m. dobro uspehi film »Pustolovščina poročne noči« z znanima odličnima kino-igralcema Marijo Mándszenty in Jackom Mylong-Münz v glavnih ulogah. Napeto dejanje pripoveduje, kako je »kralj razpisnikov« Henri Lie zapravil vse svoje premoženje in se potem po zadnji želji svojega očeta poročil s sestrično Mary in kako ta preizkuša njegovo ljubezen z raznimi romantičnimi dogodki, ki drže gledalca ves čas v napetosti.

»GRAJSKI KINO«

predvaja od 22. do 24. t. m. veliko realistično dramo »Rdeča lilija«. Drama se odigrava v Parizu, slikajoč usodo hčerke ubogega čevljarja Marise in njene udane ljubezni do načelnikovega sina

PONDELJEK

Jeana iz malega bretonskega sela, ki se v svoji ljubezni, pregnani od doma, započeta v Pariz, da tam najdeta možnost zaslužka in s tem svoje zakonske sreče. Osumljenega, da je okradel načelnikovo blagajno, pa Jeana takoj ob prihodu

RDEČA LILJA

v Pariz aretirajo. Film slika nato silno dramatsko vso težo usode, ki je udarila po obeh mladih ljubečih se dušah, dokler jima končno po težkem mučeništvu zopet ne zasije sreča v tišini rojstnega kraja.

Kultura in umetnost

Koncert Ade Poliakove

Slovita pevka A. Poliakova, ki je članica beogradske opere, je nastopila v sredo v našem gledališču s prav lepim programom. Vseboval je v svojem prvem delu arije (iz Aida, La Boheme, Traviate, Carske neveste), v drugem pa pesmi (Brahmsa, Balakireva, Rimskij-Korsakova in Schumann). Sopran svetovno priznane umetnice je po naravi liriskega značaja, vendar obenem sposobna veledramatskih izražanj. Podaja z občudovanja vrednim vsebinskim razumevanjem, vglabljanjem in temperamentom; na mestih, kjer je bilo treba moči, je dosegla uprav zmagovite viske. Vse je bilo občutno in vidno doživljano. Izrazita mimika je podpirala logično deklamacijo. Uspeh je bil vsled tega najpopolnejši. Po burnem zahtevanju je še dodala dva komada. Glasovno manjše razpoloženje v prvem delu vzporeda ni bilo več tako občutljivo pri pesmih. Pri klavirju, ki pa je za te namene pač nezadosten, je sedel g. kapelnik zagrebške opere O. Smodek. Je prvovrsten spremljevalec. Njegov part se je topil s petjem v popolno celoto. — Ob osmi uri naznanjen koncert se je po vzoru mnogih gledaliških predstav tudi topot pričel 25 minut pozneje. Izgleda, kakor da je to letos pri nas v navadi in

publika se je že očitno s to prakso spoprijaznila. Prihajala je v istini še le po napovedani uri in to prav polagoma. Točnost v prihajanju, ki se je lani z natančnimi pričetki končno dosegla, je letos že šla v izgubo. Tu smo že ponovno na ta nedostatek opozorili! H. D.

x Dragotin Kette. Naši dijaki. Burka v dveh dejanjih. Kot literarno-historičen prispevek objavil ob pesnikovi pedesetletnici dr. Pavel Strmšek. V Mariboru 1926. Založila knjigarna V. Weigl v Mariboru. Tiskala Mariborska tiskarna d. d. V ponatisku je izšla Kettejeva dijaška burka, ki jo je našel v ostalini graškega vseuč. profesorja dr. Karla Štreklja g. dr. Strmšek in objavil najprej v našem listu. Kakor je izdajatelj označil že v podnaslovu, je smatrati to Kettejevo v vsakem oziru nedozorelo delce le kot literarno-historičen dokument. Na nekaterih mestih pa že priteče izmed neznatnega mahovja živ vrelce Kettejeve umetniške sile, ki se je pozneje izoblikovala v krepko pesniško obliko. Vsekakor nudi burka vpogled v prve začetke Kettejevega literarnega razvoja; s tega vidika je tedaj prav, da se je burka na ta način ohranila literarnim historikom naše moderne, ki jih še čakamo.

PONDELJEK

RDEČA LILJA

Iz življenja in sveta

Kolika smrtnih obsodb je bilo že izvršenih v Jugoslaviji?

Z Zlahtičem in Čičem se je izvršila v Jugoslaviji že 54. in 55. smrtna kazen. Krvnik sam je izvršil 44. in 45. smrtno obsodbo (med temi 18 v prejšnji Avstriji). Primeroma je to veliko število izvršenih smrtnih kazni. Dubrovnik je edino mesto, katero sme biti ponosno, da se je izvršilo v zadnjih 100 letih najmanj oziroma, da se ni izvršila nobena smrtna kazen. Ljudstvo pa tam tudi ne zauživa preveč alkohola.

4. t. m. je bila v Dubrovniku izrečena smrtna obsodba nad Antunom Perkovičem iz Kljaka (pri Dornišu), ker je v noči od 1. na 2. decembra 1925 umoril 70letno soprogo Klaričevo v Običimu na Pelješcu. Obtoženi je zamikal dejanje, ali porota ga je z 8 : 4 glasovi spoznala krivim. Drugi dan po obsodbi je pa obtoženec priznal nadzorniku, da je žensko umoril. Če bo izvršena ta smrtna kazen, bo to v teku 103 let v Dubrovniku prva smrtna kazen, ker zadnja je bila izvršena tam leta 1823.

Maksim Gorkij o Leninu in boljševizmu

Ruski revolucionarec - nasprotnik boljševizma. — Rusija, dežela pesimizma. — Ruski kmet ni zrel, da se sam vlada. — Nov režim pa je vril Rusiji optimizem.

Neki londonski list je nedavno objavil intervju svojega rumskega dopisnika z znanim ruskim pisateljem Maksimom Gorkim, ki živi že delj časa na otoku Capri in je le za nekaj dni obiskal Rim.

»Nič ni več skrivnost«, je izjavil Gorkij, »da sem proti sedanjim vladarjem svoje domovine zavzel opozicijsko stališče. Vsekakor je znano, da sem jih zapustil. Od takrat uživam gostoljubnost tuje dežele, se ne ukvarjam s politiko in opazujem, le od daleč usodo svoje domovine. Kar vam bom povedal, se ne tiče politične atmosfere, vendar vam lahko razjasni nekatere pojave. — Ali se je ravno v Rusiji rodil boljševizem?

zem in ali je bila ravno Italija najugodnejši teren za fašizem, se ne da ugotoviti. To se je zgodilo radi tega, ker sta ta pokreta našla ravno v teh krajih globoko psihološko jedro. Tega jedra ne opazi vsako povprečno evropsko oko in videli ga niso niti oni, ki sicer že prerokujejo v senci omih dreves, katera ne bodo nikdar vzklila iz tega jedra. Ti Rusi, ki ocenjujejo Lenjina samo s stališča boljševizma, ne razumejo, kaj je smisel njegovega delovanja. Stvarni Lenjinov značaj moramo iskati na najrazličnejših področjih in ko ga najdemo, ga moramo presojeti s popolnoma drugačnega stališča, kakor se običajno presoja velika vzhodna revolucija.

Rusija je dežela pesimizma. Življenje v njej ni bilo nikdar lahko. Bodočnost ni nudila nobenih upov, a sedanost je bila vedno trpka. Trpljenje, uboštvo, najrazličnejše žalitve, pijančevanje, oštudni govori in zapori. Kdor ni bil vsaj enkrat zaprt ali deportiran v Sibirijo, ta ni bil pravi Rus. Samote, nenaseljeni kraji z oddaljenimi vasmi mužikov, žalostna filozofija, posestniki in kmetje. Povsod samo trpljenje.

Literatura je vedno ogledalo narodne duše. Dela Dostojevskega, Turgenjeva, Gončarova, Andrejeva, in Tolstega vsebujejo najtemnejše nianse. Njihova dela so polna solz in gorja. Vsi razmišljajo o smrti in umazanosti življenja, o trpljenju in nesreči. Vsi so pesimisti. — Če piše kateri od ruskih pisateljev komedijo, se mu delo pretvori in tragedijo. Ruski usmev je vedno grenak, ironičen. Nihče v Rusiji se še ni nasmejaj z zdravim, srečnim nasmehom. Rusija ni rodila pesnika ali filozofa, ki bi z duševnim zadovoljstvom predstavljal ljudem življenje. Rusinja ni rodila pisatelja, ki bi govoril o sreči, ki bi vzbujal in utrjeval vero v optimizem. Če bi se bil pojavil tak človek, bi vse drvelo za njim. In tak človek je prišel. Lenjin. V ruski javnosti se je pojavil mož, ki je bil toliko smel, da se je upal smejeti. Javno je izražal nade in upe v boljše življenje v carstvu prokletstva. Imel je optimistično filozofijo, ki jo bom imenoval vojni optimizem. Lenjin je bil edini drzen, odločen, vladarski človek, ki je dal upanje, delil nade in širil optimizem. Vendar se sam nikdar ni smejal. Poznal sem ga dobro, prav od blizu. Nikogar nisem poznal, ki bi bil toliko trpel, kakor on in nikdar si nisem mogel misliti, da človek sploh lahko toliko trpi.

GRAJSKI KINO

Toda postala sva sovražnika. V nazorih sva se popolnoma razhajala. Sedaj pa, ko je Lenjin umrl, lahko rečem, da nisem niti poprej niti kasneje ljubil in spoštoval katerega človeka tako, kakor ravno njega. Toda z nikomer se nisem tako boril, kakor sem se boril z njim. Lenjin je kot političen delavec izročil upravo države v roke celokupnega naroda. Te ideje nisem odobral, in tega mišljenja tudi nisem izpremenil, da bi mogel ruski kmet, ki še nima zadostne politične zavesti, sam vladati. Lenjin je iztrgal vladne vajeti inteligenci in naobraženemu industrijskemu stanu iz rok in jih izročil onim, ki se šele bude iz primitivne razvojne stopnje, ki se niso udeleževali pri ustvarjanju države — nove Rusije, ki so bili in ki so še popolnoma nevedneži.

To je bila točka, kjer sta senajti, poti razhajali. Najsi bodo torej politične posledice kakršne koli, vendar je nepopomeno, da je Lenjin predramil Rusijo s mrtvega sna.

V tem vojnem optimizmu je tičal torej pravi Lenjinov značaj. To je bilo edino, kar bi lahko rešilo mojo domovi-

PONDELJEK

no. A ta vojni optimizem je nekaj višjega kakor boljševozem. Boljševizem kot politična formula ima v Rusiji močne psihološke korenine, ker se sicer ne bi mogli vznikniti njegovi cvetovi. Nisem Italijan in ne morem občutiti, kje tiči psihološki vzrok fašizma. Toda vem, da Mussolini, ki kar se optimizma in svojeglavnosti tiče, popolnoma odgovarja Lenjinu, ne bi mogel z rimskega foruma iti v Anglijo in Francijo in tam izzvati duhove davnih prednikov. Zato pravim, da bi se morali vsi, ki bi hoteli imitirati boljševozem ali podobne ideje, zavedati pravega realnega značaja teh idej.

Gospodarstvo

g Ameriški paviljon na Praskem velesejmu. Komitet poverjen z organizacijo ameriškega paviljona na P. V. V. in sestavljen iz zastopnikov velikih ameriških trdk, je pravkar končal pripravljala dela. Ta paviljon je prviamostojni paviljon Združenih severoameriških držav na evropskih velesejmih. Njegova oprava bo enako smiselna

RDEČA LILJA

kot okusna in razstavljeni predmeti bodo dostojno reprezentirali industrijsko veličino prekoceanske države.

g Propaganda radiofonije. Radiofonski teden je končal s presenetljivim uspehom in ni dvoma, da je takorekoč podvojil število naročnikov radiovega razgla. Druga etapa letošnje radiofonske propagacije je Radiotrg P. V. V., ki se bo vršil na Novem razstavišču P. V. V. v Bělskega ulici v dobi od 21.—28. marca t.l. Radiotrg, katerega se bodo udeležile vse prvovrstne tvrdke te stroke, je že popolnoma zaseden. Uprava P. V. V. je izdala posebne plakate in prospekte Radiotrga, kateri se izbornu uveljavljajo pri propagandi radiofonije in ki se brezplačno pošiljajo vsem zainteresentom. Posamezniki ali društva, ki želijo te prospekte imeti, jih lahko dobe direktno od uprave P. V. V.

g Spomladanska praška avtoborza, ki je postala važen trg motornih vozil, se bode vršila v dneh 27. in 28. marca t.l.

g Obisk mexikanskih trgovcev v ČSR. Konfederacija mexikanskih trgovskih zborov priredil letošnjo spomlad velik izlet mexikanskih trgovcev, industrij-

cev in žurnalistov v Evropo in Združene države. Na vabilo P. V. V. je bila v program vzeta tudi ČSR, kamor prispejo udeleženci preko Habane, Hamburga, Berlina, Lipskega in se na to odpeljejo v Monakovo. Nadaljna smer potovanja pelje preko Italije, Francije, Anglije, Španije v Severno Ameriške države. Temu obisku se pripišuje velik pomen in to radi pridobitve odjemalcev čl. exportne industrije v Mehiki, kakor tudi radi nakupovanja mexikanskih surovin brez posredništva Hamburga.

g Razstava štedljivega gospodarstva v gospodinjstvu, ki se zopet vrši v okvirju spomladanskega praškega velesejma, je predmet, velikega zanimanja v krogih producentov praktičnih oprav, posode in predmetov za gospodinjstvo, tako, da bodo interesentje našli v tem oddelku velesejma vse praktične domače predmete. Poleg ekspozicije uporabe plina in elektrike v gospodinjstvu bodo zastopane: štedljive peči, patentno pohištvo pomožni stroji, domači stroji za meso, zelenjavo, marmelado in vrsta drugih uporabnih predmetov. Ne samo proizvajajoči krogi, tudi konsumenti se zelo interesirajo za to razstavo in je pričakovati, da bo prekosila obisk prve lanskega leta precejšene razstave.

Opremljena sobica, poseben vhod, razgled na Glavni trg, elektr. razsvetljavo, s gospodinjstvenimi odda. Ždovska ulica 1/1. levo. 555

Nebena zaščita več ni tako zanesljiva, kakor je nalaganje tudi malih vlog za zidanje malih stanovanj pri kreditni-stavbni zadrugi „Mojmir“, Rotovški trg. 554

Kuharico, staro 40 do 55 let, zdravo, pošteno, za vsa domača dela išče večja orožniška postaja v Prekmurju. Plača po dogovoru. Ponudba na upravo pod „Kuharica 270“. 560

Zamena stanovanj, velika izbira novi ugodnejši pogoji, nakup, prodaja hiš vil in posvet posreduje „Maršlan“ Maribor, Rotovški trg. 549

Pozor! Ravnokar došlo nova blage: angleškosukno, kamgarn, svila, platno, dobro in po ceni dobite pri I. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 413-6

Prodajni hiša, sadni vrt in lesniški postaji. Št. Janž pri Spodnjem Dravogradu. Cena 60.000 Din. Ponudba: Šehman Enrico, Trieste, Via S. gantini 6. 502-4

Lepe opremljena, solnena čista soba z elektr. lučjo in strogo separiranim vhodom iz stopnišča, v sredini mesta se odda. Naslov se poišve v upravnistvu. 551

Ne pozabi naročnino!

Dražba lova.

Lovska pravica krajevne občine Sv. Martin na Poh., se daje potom javne dražbe do 31. maja 1926 v zakup. Dražba se vrši v četrtek, dne 6. maja 1926 na uradni dan v Slov. Bistrici ob 12. uri.

Sreski poglavar v Mariboru, desni breg, dne 15. marca 1926.

450 Pollanec, s. r.

23. TOREK 23. **Velika kavarna** 26. PETEK 26. **Umetniški večer in elitni koncert**

JAKOB PERHAVEC tovarna za izdelovanje likerjev, dez. vin in sirupov Maribor, Meljska c. 3

prporoča svoje najljubše likerje vseh vrst, dezertna vina kakor Vermouth, Marsala in Marsaleta. Istotako je v zalogi vedno pristna slivovica, brinjevec, rum ter konjak

32

Hitro in poceni

se vsak star slamnik brez konkurenčne cene najelegančneje in moderno preoblika. Zamčene oblike po najnovejših modelih, tapel, piko, florina, bast v vseh barvah, bogata zaloge, po zelo nizkih cenah.

A. Stauber
Maribor — Ulica 10. oktobra št. 4

566

OGLAS.

V torek, dne 23. marca se bode vršila v tretjem skladišču glavne carinarnice Mariborske

Javna dražba

raznih zaplenjenih tihotapskih predmetov. Licitacija se se začne ob 9. uri predpoldne.

Iz pisarne carinarnice Mariborske št. 8318/26.

567

Za pomlad Od 1. marca 1926

Reklamna prodaja KARO-čevljev

vseh vrst z **10% popusta**

garantirano neispremenjena priznana najboljša kvaliteta

KARO, Maribor, Koroška cesta št. 19

417

Palma

Vztrajne Palma-kačuk pete in podplati so napravljene iz najboljše surovine, varujejo Vaše obuvalo, so trikrat trpežnejši kot usnje in Vam omogočajo elastično hojo. Ni raskošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka. 268

Svetovna panorama
Maribor, Slovenska ul. 15

Od 16. marca naprej: **Čarobna pokrajina INDIJA**
v svojem sijaju in pravilni lepoti. 558

Pohištvo!

vsakovrstno moderno, po najnižjih cenah, tudi na obroke. nudi in vabi na ugled **SERCER IN DRUG**, mizarstvo in zaloga pohištva Vetrinjska ul. 8, dvorišče. 395

POZORI!

Vsled izredno ugodnega nakupa razprodajam raznovrstne izgotovljene obleke po zelo znižanih cenah in sicer:

obleke iz suvna	Din 450 do 1200
obleke iz rajpa	Din 300 do 500
obleke za fanta	Din 80 do 300
hlače iz sukna	Din 120 do 300
hlače iz rajpa	Din 50 do 130

pletene oprsnike (veste) lastnega izdeljka Din 90 do 200, gumijevе plinče od Din 240 naprej. 412

Nepremočljive pelerine Din 390

Obleke po naročilu izdelujem solidno, hitro in poceni, tudi iz blaga, ki ga prinesejo stranke same.

Za obilna naročila se priporoča **J. VEZJAK, krojač** MARIBOR, VETRINJSKA UL. 17

Pristopajte CMD!

Hiše na loteriji

Z rešenjem gosp. ministra za poljedelstvo in vode od 9. decembra 1925, št. 46.806/L, je odobreno zrebanje dobitkov hiše na loteriji „Prvog Zagrebačkog radničkog društva“ na **1. maja 1926.**

1. dobitek 2. dobitek 3. dobitek

vse tri hiše so moderno zidane, novo grajene, vsaka z velikim vrtom v Zagrebu. Razen tega je še 101 dobitkov, kateri sestojijo iz zlatih in srebrnih predmetov, 5 koles, porcelanastih in steklenih priborjev. Kot 104. dobitek, dar protektorja društva **Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I.** je prekrasna zlata moška ura.

Sreček je 35.000 in po ceni Din 50.—

Vsled tega naj vsakdo hiti, da si pravočasno nabavi srečko, ako hoče za neznanih Din 50.— postati lastnik hiše. Kdor želi kupiti srečko ali iste prevzeti na razprodajo proti proviziji, naj se obrne na g. **Josipa Franca Opavu**, predsednika loterijskega odbora, Zagreb, Nadbiskupski trg 11/1. Srečke v Mariboru se dobe v papirni trgovini gospe **Justine Maček**, Aleksandrova cesta 9. Po zrebanju bo lista izžrebanih števil v našem listu objavljena. 368

Dobra gospodinja SUHOR

ima zmiraj pripravljen čajanka brez Suhora ni popolna!